

Rijksvastgoedbedrijf

Stationsplein-West 30
6811 KM ARNHEM

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Verzenddatum

09-11-2023

Bijlagen

1

Uw kenmerk

Uw aanvraag

Ons kenmerk

3190428

Onderwerp

Ontheffing Wet natuurbescherming voor het vernietigen van verblijfplaatsen van vogels en vleermuizen in verband met renovatie van pachtboerderijen in de Noordoostpolder

Geachte (NAAM),

Op 13 juli 2023 hebben wij uw aanvraag ontvangen, voor een ontheffing van artikel 3.1 lid 2 en 4 voor het opzettelijk beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen, eieren en storen van de huismus, gierzwaluw en boerenzwaluw en voor artikel 3.5 lid 4 Wet natuurbescherming voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. In verband met het uitvoeren van groot onderhoud aan woningen en schuren van Rijksvastgoedbedrijf op diverse locaties in de Noordoostpolder. U heeft de ontheffing aangevuld op 12 en 23 oktober 2023.

Wij hebben uw aanvraag beoordeeld op basis van de in artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming genoemde voorwaarden en criteria, op grond waarvan een ontheffing kan worden verleend. Bijgevoegd treft u ons besluit aan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

de voorzitter,

A.C. van Rhee

A.J. Gerritsen

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een verzoek voor een ontheffing op grond van de artikelen 3.3 en 3.8 Wet natuurbescherming

Inhoudsopgave

A. Besluit	2
B. Motivering besluit	7
B1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	7
B2 Beleid Provincie Flevoland	8
B3 Aanvraag	8
B4 Inhoudelijke beoordeling	9
B5 Conclusie	12
C. Kennisgeving en afschriften	12
D. Bezwaar	12
E. Ondertekening	12
Bijlage 1: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland	13

A. Besluit

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben besloten om conform aanvraag met bijbehorende bijlagen en aanvullingen, op grond van artikel 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming, aan Rijksvastgoedbedrijf een ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in:

- Artikel 3.1 lid 2 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vernielen, beschadigen, of wegnemen van nesten van de boerenwaluw en/of gierwaluw en/of huismus.
- Artikel 3.1 lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vernielen, beschadigen, of wegnemen van nesten van de boerenwaluw en/of gierwaluw en/of huismus.
- Artikel 3.5 lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen van de gewone- en/of ruige dwergvleermuis en/of laatvlieger.

In verband met het uitvoeren van groot onderhoud aan woningen en schuren in eigendom van het Rijksvastgoed bedrijf op diverse locaties in de Noordoostpolder, namelijk Monnikenweg 4 (Nagele), Lindeweg 19 (Luttelgeest), Steenbankpad 1 (Tollebeek), Onderduikersweg 12 (Emmeloord), Hertenweg 11 (Kraggenburg), Neushoornweg 19 1 (Kraggenburg), Ankerpad 14 (Espel), Sloefweg 10 (Ens), Noordermeerweg 55 (Rutten).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorwaarden

1. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers, of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)- personen.
2. Her Rijksvastgoedbedrijf blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
4. Een week voordat wordt begonnen met de werkzaamheden op moet hiervan, per locatie, melding worden gedaan bij de OFGV via info@ofgv.nl, onder vermelding van het kenmerk van deze ontheffing.
5. De werkzaamheden dienen voor 1 juli 2025 te zijn uitgevoerd.
6. Er wordt een kaart naar de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek toegestuurd met alle tijdelijke en permanente vogel- en vleermuizenkasten per locatie via info@ofgv.nl onder vermelding van het kenmerk van deze ontheffing.

Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten

7. De tijdelijke en permanente verblijfplaatsen dienen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen gerealiseerd te worden, op minimaal 3 meter hoogte.
8. Het formaat van de tijdelijke vleermuizenkasten is minimaal 50 centimeter hoog en minimaal 20-30 centimeter breed met 1-2 compartimenten (type 'klein plat').
9. De tijdelijke en permanente kasten dienen een vrije aanvliegroute te hebben en worden geplaatst op of in gevels met verschillende exposities. De locatie dient vrij te zijn van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren.
10. Een vergelijkbare spreiding in het gebouw hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen, - zoveel mogelijk dezelfde eigenschappen hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen.
11. De verblijfplaatsen worden na de gewenningsperiode, ongeschikt gemaakt voor vleermuizen door het plaatsen van exclusion flaps op uitvliegopeningen en de resterende openingen af te sluiten met borstels of bijenbekjes, vulschuim of andere niet-expanderende middelen met vergelijkbare werking onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen. Een week voor het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt hier een melding van gedaan bij de OFGV via info@ofgv.nl onder vermelding van het kenmerk van deze ontheffing.
12. Nadat er minimaal 3 nachten met voor vleermuizen geschikte omstandigheden (avondtemperatuur > 10 graden, weinig wind en maximaal motregen) gewacht is wordt een uitvliegcheck uitgevoerd door de deskundige op het gebied van vleermuizen om te bepalen of de vleermuizen inderdaad zijn vertrokken. Indien er ondanks de maatregelen nog steeds vleermuizen aanwezig zijn, dan dienen de maatregelen ten behoeve van het ongeschikt maken opnieuw te worden uitgevoerd en is een nieuwe controlerende noodzakelijk. Dit proces wordt indien nodig herhaald totdat er geen vleermuizen meer in betreffende bebouwing worden aangetroffen tijdens de controlerende.
13. Na uitvoering van de werkzaamheden worden permanente inbouwkasten in de gevels gerealiseerd van het type Unitura VMPM1 of gelijkwaardig).
14. De tijdelijke kasten mogen worden verwijderd, onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen, nadat de permanente kasten minimaal 6 maanden hangen voor de start van het volgende paarseizoen. Uiteraard mag men de kasten ook laten hangen.

Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende zomerverblijven van vleermuizen

15. Voor tijdelijke vervanging van zomerverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen).

Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende paarverblijven van vleermuizen

16. De kasten dienen minimaal 6 maanden te hangen voor de start van het paarseizoen, dit betekent dat ze uiterlijk half februari voor het nieuwe paarseizoen moeten zijn opgehangen.

Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente huismusvoorzieningen

17. De vervangende huismuskasten dienen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen gerealiseerd te worden, op minimaal 3 meter hoogte.
18. De vervangende kasten dienen minimaal 3 maanden voor het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestlocatie en de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn.
19. De invliegopeningen van de nestkasten dienen minimaal 50 cm uit elkaar te liggen.
20. De binnenmaat van de nestruimte dient minimaal 12,5 x 12,5 cm te zijn met een hoogte van minimaal 17 cm en een invliegopening van 3,4 cm.
21. De nestkasten worden op een noord of oost expositie opgehangen of een ligging te hebben, of in de schaduw van een dakgoot, dakoverstek of iets dergelijks.
22. De nestkasten dienen van duurzame materialen te zijn gemaakt als hout, houtbeton, aardewerk, en dergelijke. Het materiaal waarvan de nestkasten gemaakt zijn mag niet behandeld zijn met chemische middelen.
23. De aangetroffen en potentiële nestplaatsen dienen vóór 1 maart ongeschikt gemaakt door afsluiten ervan met borstels, rondschuim of zeil, afhankelijk van de locatie, onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vogels.

24. Maximaal 2 dagen voorafgaand aan de start van de daadwerkelijke werkzaamheden controleert een deskundige op het gebied van vogels of er geen bezette nesten aanwezig zijn in de bebouwing. Bezette nesten mogen nooit beschadigd of vernield worden. Als er toch één of meerdere bezette nesten aanwezig zijn worden de werkzaamheden uitgesteld totdat er geen nesten meer in gebruik zijn in het betreffende gebouw.
25. Na uitvoering van de werkzaamheden wordt vogelschroot op de derde panlat van onderen aangebracht. Er wordt in het voor mussen toegankelijke gedeelte gripgaas aangebracht zodat de mussen voldoende grip hebben en voorkomen wordt dat vogels het isolatiemateriaal beschadigen. Deze permanente maatregel wordt toegepast over de gehele daklengte (beide kanten) van de woning.
26. De tijdelijke kasten mogen pas worden verwijderd, onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vogels, nadat de permanente voorzieningen zijn gerealiseerd en aan de gewenningstijd (3 maanden) van de permanente vervangende voorzieningen voldaan is. Bij voorkeur worden de kasten niet verwijderd tijdens het broedseizoen, tenzij met zekerheid is vastgesteld dat de tijdelijke nestkasten niet bezet zijn.

Voorwaarden Monnikenweg 4, 8308 RL Nagele

27. Er wordt voldaan aan:
 - Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende zomerverblijven van vleermuizen;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende paarverblijven van vleermuizen;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente huismusvoorzieningen.
28. Er worden 12 tijdelijke en 12 permanente vleermuiskasten opgehangen.
29. Er worden 6 tijdelijke huismuskasten geplaatst en de permanente voorziening voor de huismus.

Voorwaarden Lindeweg 19, 8315 RA, Luttelgeest

30. Er wordt voldaan aan:
 - Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende zomerverblijven van vleermuizen.
31. Er worden 4 tijdelijke en 4 permanente vleermuiskasten opgehangen.

Voorwaarden Steenbankpad 1, 8309 RA Tollebeek

32. Er wordt voldaan aan:
 - Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende zomerverblijven van vleermuizen.
33. Er worden 8 tijdelijke en 8 permanente vleermuiskasten opgehangen.

Voorwaarden Onderduikersweg 12, 8302 AE, Emmeloord

34. Er wordt voldaan aan:
 - Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende zomerverblijven van vleermuizen.
35. Er worden 4 tijdelijke en 4 permanente vleermuiskasten opgehangen.

Voorwaarden Hertenweg 11, 8317 PM Kraggenburg

36. Er wordt voldaan aan:
 - Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende paarverblijven van vleermuizen;
 - Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente huismusvoorzieningen.
37. Er worden 4 tijdelijke en 4 permanente vleermuiskasten opgehangen.
38. Er worden 8 tijdelijke huismuskasten geplaatst en de permanente voorziening voor de huismus.

Voorwaarden Neushoornweg 19 1, 8317 PV Kraggenburg

39. Er wordt voldaan aan:

- Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
- Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende paarverblijven van vleermuizen.

40. Er worden 4 tijdelijke en 4 permanente vleermuiskasten opgehangen.

Voorwaarden Ankerpad 14, 8311 PD Espel

41. Er wordt voldaan aan:

- Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
- Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende paarverblijven van vleermuizen;
- Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente huismusvoorzieningen.

42. Er worden 4 tijdelijke en 4 permanente vleermuiskasten opgehangen.

43. Er worden 14 tijdelijke huismuskasten geplaatst en de permanente voorziening voor de huismus.

44. Er dienen 4 kunstnesten van het type Unitura KN BZ 02 of vergelijkbaar opgehangen, onder ecologische begeleiding op geschikte plekken voor de boerenwaluw op het erf buiten invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst.

45. De kunstnesten voor de boerenwaluw mogen pas verwijderd worden, buiten het broedseizoen, als de bebouwing nestgelegenheid biedt voor minimaal 4 broedpaar boerenwaluwen. Uiteraard mogen de nestkommen ook blijven hangen.

46. Er dienen 5 kunstnesten van het type Unitura GZT1 of vergelijkbaar opgehangen te worden, onder ecologische begeleiding op geschikte plekken elders op het erf buiten invloedssfeer van de werkzaamheden, voor de gierwaluw.

47. De tijdelijke kunstnesten mogen pas worden verwijderd worden na het broedseizoen en wanneer de permanente voorzieningen in de woning gerealiseerd en functioneel zijn. Uiteraard mogen de tijdelijke nestkasten ook blijven hangen. Het verwijderen van de nestkasten gebeurt onder ecologische begeleiding.

48. De aangetroffen en potentiële nestplaatsen voor gierwaluw en boerenwaluw dienen vóór 1 maart ongeschikt gemaakt door afsluiten ervan met borstels, rondschuim of zeil, afhankelijk van de locatie, onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vogels.

49. Maximaal 2 dagen voorafgaand aan de start van de daadwerkelijke werkzaamheden controleert een deskundige op het gebied van vogels of er geen bezette nesten aanwezig zijn in de bebouwing. Bezette nesten mogen nooit beschadigd of vernield worden. Als er toch één of meerdere bezette nesten aanwezig zijn worden de werkzaamheden uitgesteld totdat er geen nesten meer in gebruik zijn in het betreffende gebouw.

50. De vervangende nestplaatsen dienen minimaal 3 maanden voor het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestlocatie en de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn.

51. Voor de gierwaluw worden 5 permanente nestkasten van het type Vivara Pro GZP2 (of gelijkwaardig) in de kopgevel van de woning gemetseld onder ecologische begeleiding op geschikte plekken elders op het erf buiten invloedssfeer van de werkzaamheden, voor de gierwaluw.

Voorwaarden Sloefweg 10, 8307 PX Ens

52. Er wordt voldaan aan:

- Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
- Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende paarverblijven van vleermuizen.

53. Er worden 8 tijdelijke en 8 permanente vleermuiskasten opgehangen.

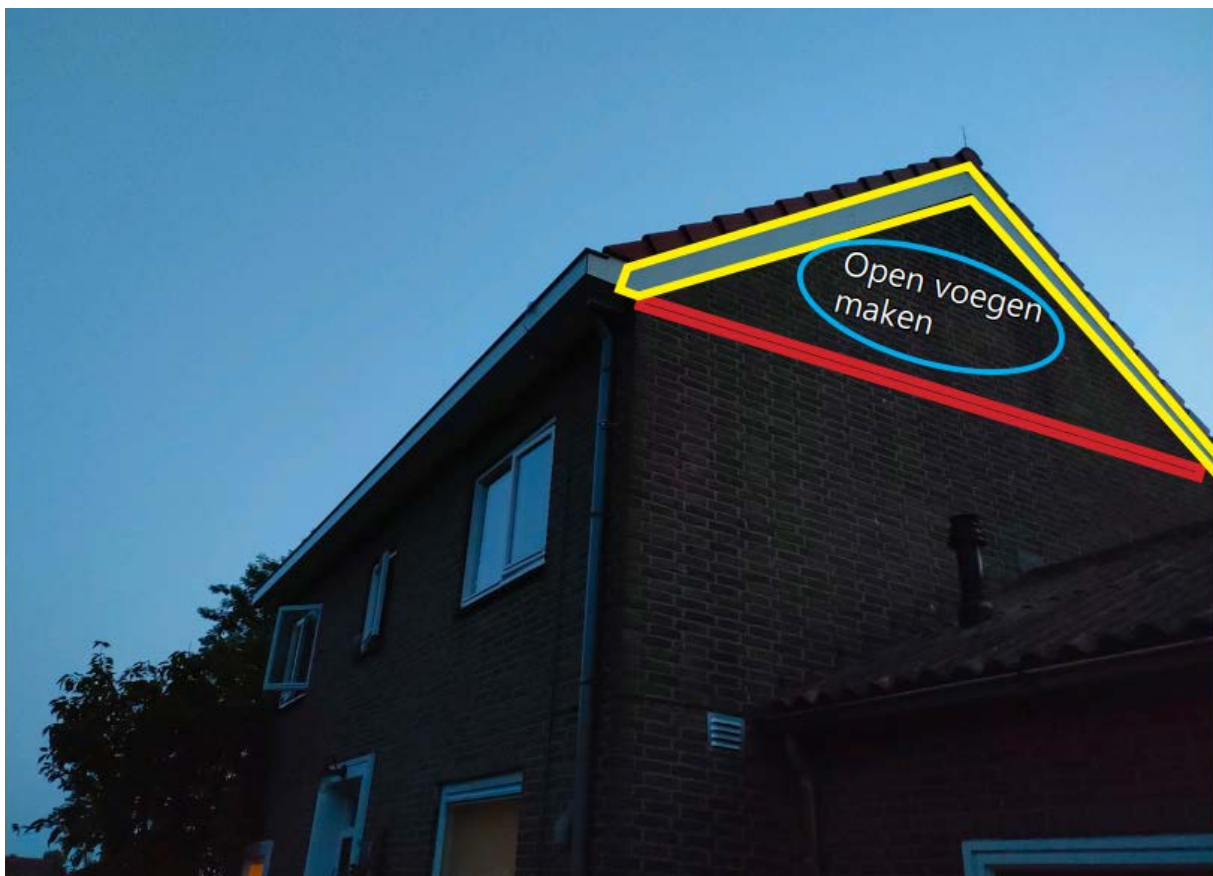
Voorwaarden Noordermeerweg 55, 8313 PW Rutten

54. Er wordt voldaan aan:

- Voorwaarden voor het plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuizenkasten;
- Voorwaarden voor het plaatsen van vervangende paarverblijven van vleermuizen.

55. Er worden 4 tijdelijke en 4 permanente vleermuiskasten opgehangen.

56. Het gebouw wordt in oktober of april, ongeschikt gemaakt voor vleermuizen door het plaatsen van exclusion flaps op uitvliegopeningen (of gelijkwaardig) en de resterende openingen af te sluiten met borstels of bijenbekjes, vulschuim of andere niet-expanderende middelen met vergelijkbare werking onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen. Een week voor de start van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt hier een melding van gedaan bij de OFGV via info@ofgv.nl onder vermelding van het kenmerk van deze ontheffing.
57. Nadat er minimaal 3 nachten met voor vleermuizen geschikte omstandigheden (avondtemperatuur > 10 graden, weinig wind en maximaal motregen) gewacht is wordt een uitvliegcheck uitgevoerd door de deskundige op het gebied van vleermuizen om te bepalen of de vleermuizen inderdaad zijn vertrokken. Indien er ondanks de maatregelen nog steeds vleermuizen aanwezig zijn, dan dienen de maatregelen ten behoeve van het ongeschikt maken opnieuw te worden uitgevoerd en is een nieuwe controlerende noodzakelijk. Dit proces wordt indien nodig herhaald totdat er geen vleermuizen meer in betreffende bebouwing worden aangetroffen tijdens de controlerende.
58. Bij beide kopgevels van het gebouwde wordt de spouwruimte opgedeeld d.m.v. borstels in spouw over de gehele breedte (rode balk in afbeelding 1). Het onderste gedeelte van de spouw wordt opgevuld met isolatiemateriaal. De luchtspouw in de 'punt' wordt niet geïsoleerd.
59. Er mag geen materiaal gebruikt worden waar chemische dampen bij vrijkomen.
60. In beide punten worden minimaal 4 open voegen gemaakt van minimaal 2,5 cm breed en een steen hoog, in overleg met ecofoon.
61. Op de gladde, witte lijsten (geel gemarkeerd in afbeelding) wordt gripgaas (<https://unitura.nl/product/gg2-gripgaas/>) of gelijkwaardig materiaal aangebracht waardoor vleermuizen op de gevel kunnen landen en in de ruimte tussen pannen en dakbeschot kunnen kruipen.

Figuur 1. Woning Noordermeerweg 55. Rood = locatie borstels zodat de ruimte erboven niet wordt opgevuld met isolatiemateriaal. In geel staat de locatie aangegeven waar extra grip wordt aangebracht voor vleermuizen.

B. Motivering besluit

B1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) is het nationale wettelijke kader voor de toetsing van activiteiten, plannen, projecten en handelingen met mogelijke gevolgen voor de belangrijkste natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden en voor de soortenbescherming van in Nederland in het wild levende planten en dieren. De Wnb geeft algemene beschermingsmaatregelen ten aanzien van de zorgplicht (artikel 1.11 lid 1 en 2) en de actieve soortenbescherming (artikel 1.12). In hoofdstuk 3 van de Wnb (betreft soortenbescherming) zijn drie beschermingsregimes opgenomen:

- de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 tot en met 3.4);
- de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 tot en met 3.9);
- de Andere soorten (artikel 3.10 tot en met 3.11).

De huismus, boerenzwaluw en gierzwaluw waarvoor ontheffing is aangevraagd van de in de Wnb genoemde verboden, genoemd in artikel 3.1 Wnb. Gedeputeerde Staten kunnen op basis van artikel 3.3 Wnb ontheffing verlenen, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. zij is nodig:
 - a) in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - b) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - c) ter voorkoming van belangrijke schade aan met name de gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - d) bescherming van de wilde flora of fauna;
 - e) vooronderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt;
 - f) om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.
3. de maatregelen leiden niet tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffend soort.

De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, waarvoor ontheffing is aangevraagd van de in de Wnb genoemde verboden, vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Hiervoor gelden de verboden genoemd in artikel 3.5. Gedeputeerde Staten kunnen op basis van artikel 3.8 Wnb ontheffing verlenen, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. zij is nodig:
 - a. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna;
 - b. in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - c. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - d. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid, of andere dringende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - e. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
 - f. om onder strikt gecontroleerde omstandigheden op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.
3. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Bevoegdheid en overeenstemming met andere provincies

Artikel 1.3 lid 4 luidt: ingeval een project of handeling mede wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht in een andere provincie, wordt een besluit als bedoeld in het eerste lid genomen door Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project of de handeling in hoofdzaak wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht, in overeenstemming met gedeputeerde staten van die andere provincie. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn gezien artikel 1.3 lid 1 en 4 van de Wnb het bevoegd gezag voor onderhavig project. De gevraagde activiteit vindt alleen plaats op grondgebied van de provincie Flevoland. Er is dan ook geen van andere provincies noodzakelijk.

B2 Beleid Provincie Flevoland*Omgevingsverordening Flevoland (2022)*

In de Omgevingsverordening Flevoland (2022) zijn door Provinciale Staten regels gesteld ter invulling van de taken die de Provincie Flevoland heeft, voortvloeiende uit de Wet natuurbescherming.

Beleidsregels Wet natuurbescherming

De beleidsuitgangspunten voor het verlenen van ontheffingen van de Wet natuurbescherming zijn opgenomen in de Beleidsregels Wet natuurbescherming.

B3 Aanvraag

Op 13 juli 2023 hebben wij uw aanvraag ontvangen (en uw aanvulling op , voor een ontheffing van artikel 3.1 lid 2 en 4 voor het opzettelijk beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen, eieren en storen van de boerenwaluw, gierzwaluw en huismus en voor artikel 3.5 lid 4 Wet natuurbescherming voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. In verband met het uitvoeren van groot onderhoud aan woningen en schuren van Rijksvastgoed bedrijf, zie tabel 1, op diverse locaties in de Noordoostpolder. Het onderhoud wordt uitgevoerd in het kader van verduurzaming en herstelwerkzaamheden. Onderdeel van de werkzaamheden zijn:

- het vervangen van dak(en), dakpannen en dakplaten;
- asbestsanering;
- vervangen kozijnen;
- schilderwerk;
- vervangen van gevelbekleding;
- voegwerk;
- kitwerk betonelementen;
- herstellen riolering;
- herstellen constructieve gebreken aan de gevels.

Uw aanvraag is dóór ons ingeboekt onder zaaknummer 3148304:

Tabel 1. De stukken die zijn gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag:

Stukken gebruikt bij beoordeling aanvraag	Kenmerk
Aanvraagformulier Wet natuurbescherming	3148306
Activiteitenplan ontheffing	3148324
Aanvullende informatie laatvlieger	3181242
Aanvullende informatie huismus en gierzwaluw	3186391

De werkzaamheden starten in het broedseizoen van vogels. Wij adviseren u dan ook om alle locaties waar in het broedseizoen gewerkt wordt, met inachtneming van de bijgevoegde voorwaarden, voorafgaande aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedvogels. Dit dient voor de start van de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van vogels gecontroleerd te worden. Zolang er vogels broeden binnen de verstoringafstand van de werkzaamheden kunnen deze niet plaats vinden.

Tabel 2. Overzicht van de locaties waar groot onderhoud nodig is en waar verblijfplaatsen van vogels en/of vleermuizen zijn aangetroffen. Per adres staat aangegeven waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen.

Adres	Postcode en plaats	Locaties waar werkzaamheden worden uitgevoerd	Vogels	Vleermuizen
Monnikenweg 4	8308 RL Nagele	woning, domeinschuur	3 huismus	2 paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis, 1 zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis
Lindeweg 19	8315 RA Luttelgeest	woning, domeinschuur	n.v.t.	1 zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis
Steenbankpad 1	8309 AE Emmeloord	woning, domeinschuur	n.v.t.	2 zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis
Onderduikersweg 12	8302 AE Emmeloord	woning, domeinschuur	n.v.t.	1 zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis
Hertenweg 11	8317 PM Kraggenburg	woning, domeinschuur	4 huismus	1 paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis
Neushoornweg 19 1	8317 PV Kraggenburg	woning	n.v.t.	1 paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis
Ankerpad 14	8311 PD Espel	woning, domeinschuur, kleinere schuur	7 huismus, 1 boerenzwaluw, 1 gierzwaluw	1 paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis
Sloefweg 10	8307 PX Ens	woning, domeinschuur	n.v.t.	2 paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis
Noordermeerweg 55	8313 PW Putten	woning	n.v.t.	1 paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis, 1 kraamkolonie laatvlieger

B4 Inhoudelijke beoordeling

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in 3 stappen;

1. alternatieven afweging;
2. wettelijk belang;
3. gunstige staat van instandhouding.

Ad. 1: Alternatieven afweging

Het Rijksvastgoedbedrijf heeft gekeken naar alternatieven voor de uitvoering van de maatregelen aan de woningen en schuren.

De ingreep vindt plaats in/aan de gebouwen en dan ook locatie gebonden, er zijn geen alternatieven. Een alternatief is om af te zien van verduurzaming van de woningen. Dit is geen realistische optie, het gasverbruik blijft dan hoog, met de negatieve gevolgen voor zowel het binnenklimaat voor bewoners als het buitenklimaat op grotere schaal (en ook sociaal-economisch, zoals de gascrisis duidelijk heeft gemaakt). Het verwijderen van

asbesthoudende elementen is verplicht. Het is niet mogelijk de isolatiewerkzaamheden en het verwijderen van asbest op dusdanige wijze uit te voeren dat de verblijfplaatsen op elk moment functioneel blijven. In sommige gevallen, zoals bij de boerenzwaluwen die aan de binnenkant van de schuren nestelen en bij de huiszwaluwen aan de buitenkant, kunnen de vogels na afloop van de werkzaamheden weer op dezelfde plekken nestelen. Als dat door herstelwerkzaamheden of door noodzakelijke veranderingen in de constructie niet lukt, worden voldoende geschikte alternatieven en bovenal duurzame, permanente alternatieven gerealiseerd.

Voor het tijdstip van uitvoering zijn geen betere alternatieven voorhanden. De domeinschuren worden vanaf september tot in maart gebruikt voor opslag van de oogst. In deze periode kunnen er geen werkzaamheden aan de dak, gevels en binnenkant worden uitgevoerd. Er is daarom onvermijdelijk overlap met het broedseizoen. Daarom worden vooraf voldoende tijdelijke alternatieven gerealiseerd en worden voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen getroffen om broedgevallen binnen invloedssfeer van de werkzaamheden te voorkomen. Er wordt aan alle gewenningstijden voldaan. De permanente voorzieningen komen zoveel mogelijk overeen met de huidige verblijfplaatsen wat locatie betreft en worden op duurzame wijze vormgegeven, zodat het gebouw ook in de toekomst dezelfde rol kan vervullen voor de betreffende soorten.

Ad. 2: Wettelijk belang

De ontheffing is voor de huismus, boerenzwaluw en gierzwaluw aangevraagd op grond van het belang *‘van de volksgezondheid of de openbare veiligheid’*. De ontheffing is voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aangevraagd op grond van het belang *‘van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economisch aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’*.

Uit de aanvraag volgt dat de woningen en schuren in matige tot slechte staat verkeren, waardoor groot onderhoud noodzakelijk is. In de meeste gebouwen zijn asbesthoudende elementen (zoals dakbedekking, dakbeschot en kit) aanwezig dat verwijderd moet worden omwille van de volksgezondheid. Daarnaast zijn de woningen slecht geïsoleerd, waardoor door tocht en vocht (schimmelvorming) een ongezond binnenklimaat voor bewoners ontstaat. Door verduurzaming en herstelwerkzaamheden verbetert het binnenklimaat naar verwachting sterk. Door deze maatregelen daalt bovendien de uitstoot van broeikasgassen. De woningen zijn nu (zeer) slecht geïsoleerd. Vanuit het Klimaatakkoord heeft de rijksoverheid haarzelf en anderen verplichtingen opgelegd om de uitstoot van broeikasgassen sterk terug te dringen en daarmee een bijdrage te leveren aan het beperken van negatieve gevolgen van klimaatverandering, die een gevaar zijn voor de volksgezondheid en openbare veiligheid. Tenslotte geldt voor de domeinschuren dat deze globaal in de periode september - maart gebruikt worden voor de opslag van oogstgewassen, zoals aardappelen. Het is belangrijk dat deze droog worden opgeslagen. De oogst kan lijden onder lekkages, daarom is het onderhoud ook noodzakelijk om te garanderen dat de oogst niet bederft. Gezien bovenstaande is er sprake van het wettelijk belang *“Volksgezondheid of openbare veiligheid”*.

Ad. 3: Gunstige staat van instandhouding

Huisumus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus als broedvogel is als zeer ongunstig beoordeeld (SOVON, 2023), maar dit kan op regio-niveau verschillen. De precieze situatie omtrent de huismussenpopulatie in de provincie Flevoland is niet bekend. Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen (tijdelijke en permanente nestgelegenheid) worden negatieve effecten tot een minimum beperkt en blijft de functionaliteit van het plangebied behouden. De werkzaamheden hebben uitsluitend betrekking op nesten in een deel van de bebouwing. In de meeste gevallen staan op hetzelfde erf andere gebouwen die geschikt zijn als nestplaats of hier ook daadwerkelijk voor gebruikt worden en waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Slaap- en schuilplaatsen zoals dichte struiken blijven behouden en er worden tijdig tijdelijke en permanente alternatieve nestlocaties aangeboden. Hierdoor is er geen sprake van aantasting van de staat van instandhouding.

Boerenzwaluw

De landelijke staat van instandhouding van de boerenzwaluw als broedvogel is als zeer ongunstig beoordeeld (SOVON, 2023). De soort komt in de Noordoostpolder algemeen voor. Door het treffen van mitigerende maatregelen (tijdelijke vervangende nestgelegenheid en werken buiten het broedseizoen) worden negatieve effecten tot een minimum beperkt en blijft de functionaliteit van het plangebied behouden. Ook is gebleken dat na uitvoering van de werkzaamheden de gebouwen weer geschikt zijn voor de soort. Hierdoor is er geen sprake van aantasting van de gunstige staat van instandhouding.

Gierzwaluw

De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw als broedvogel is als gunstig beoordeeld (SOVON, 2023), maar dit kan op regio-niveau verschillen. De precieze situatie omtrent de gierzwaluwpopulatie in de provincie Flevoland is niet bekend. De soort wordt in het algemeen aangetroffen in meer stedelijke omgevingen en nestelt voor zover bekend nauwelijks in de open, agrarische buitengebieden waar in dit geval wel één nestplaats werd aangetroffen in de woning aan Ankerpad 14 en nog een aantal vermoedelijke nesten op naastgelegen erven. Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden negatieve effecten tot een minimum beperkt en blijft de functionaliteit van het plangebied behouden. Hierdoor is er geen sprake van aantasting van de staat van instandhouding.

Gewone dwergvleermuis

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is niet bekend (Zoogdiervereniging, 2023), maar werd in 2013 nog als 'gunstig' beoordeeld. De soort komt in Nederland en ook in de Noordoostpolder relatief algemeen voor (NDFF, 2023). Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen (realisatie van tijdelijke en permanente verblijfplaatsen) worden negatieve effecten tot een minimum beperkt en blijft de functionaliteit van het plangebied ten alle tijden behouden. Er is daarom geen sprake van aantasting van de staat van instandhouding.

Ruige dwergvleermuis

De landelijke staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis is als matig ongunstig beoordeeld (Zoogdiervereniging, 2018). Volgens het Kennisdocument ruige dwergvleermuis wordt de landelijke staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis echter als 'gunstig' beoordeeld. De soort komt in met name noordwest Nederland en ook in de Noordoostpolder echter relatief algemeen voor. Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen (tijdelijke en permanente verblijfplaatsen) worden negatieve effecten tot een minimum beperkt en blijft de functionaliteit van het plangebied ten alle tijden behouden en is er geen sprake van aantasting van de staat van instandhouding.

Laatvlieger

De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger is als matig ongunstig beoordeeld (Zoogdiervereniging, 2018). De populaties van laatvlieger staan vermoedelijk overal binnen het verspreidingsgebied onder druk doordat de soort zich moeilijker laat mitigeren/compenseren dan veel andere vleermuissoorten, waarbij de standaard inbouwkasten niet voldoen. De effecten van werkzaamheden op de staat van instandhouding aan een gebouw met kraamverblijfplaats zijn potentieel groot. Door mitigerende en compenserende maatregelen moeten negatieve effecten tot een minimum beperkt worden en daarnaast dient de functionaliteit van het plangebied op elk moment behouden te blijven om aantasting van de staat van instandhouding te voorkomen.

Mitigatie

De gunstige staat van instandhouding blijft behouden door het nemen van de volgende maatregelen:

- werken conform de kennisdocumenten voor de huismus, gewone en ruige dwergvleermuis;
- Plaatsen van tijdelijke en permanente vleermuiskasten, waarbij voor iedere verblijfplaats die verdwijnt er vier terug komen.
- Plaatsen van tijdelijke en permanente huismuskasten, waarbij voor iedere nestplaats die verdwijnt er twee terug komen.
- Plaatsen van tijdelijke en permanente voorzieningen voor de boerenzwaluw en gierzwaluw.

B5 Conclusie

De aangevraagde ontheffing past binnen de wettelijke regels. Er zijn geen permanente effecten op de gunstige staat van instandhouding van de huismus, boerenwaluw, gewone en ruige dwergvleermuis te verwachten. De aanvraag past binnen de door de provincie Flevoland vastgestelde beleidsregels. Wij zijn van mening dat de gevraagde ontheffing voor de beoogde situatie kan worden verleend.

C. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal conform artikel 3.42 tweede lid van de Algemene wet Bestuursrecht door ons kennis worden gegeven door middel van publicatie op de website van de Provincie Flevoland.

Afschriften van dit besluit worden verzonden aan:

- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek t.a.v. de afdeling handhaving;
- De Slijpkruik Ecologie B.V.;
- Rijksvastgoedbedrijf.

D. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in het hierna volgende informatieblad.

E. Ondertekening

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

de voorzitter,

A.C. van Rhee

A.J. Gerritsen

Bijlage 1: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. U dient het bezwaar in op onze website <https://www.flevoland.nl/loket/loketoverview/bezwaar-tegen-beslissing-provincie-6365>

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo'n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is.

Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons – voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift – een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.